

Accountantsverslag 2014
Gemeente Ridderkerk

VERTROUWELIJK

Aan de leden van de gemeenteraad en het college
van de gemeente Ridderkerk
Koningsplein 1
2981 EA RIDDERKERK

Onderwerp
Accountantsverslag 2014 gemeente Ridderkerk

Datum
15 juni 2015

Deloitte Accountants B.V.
Wilhelminakade 1
3072 AP Rotterdam
Postbus 2031
3000 CA Rotterdam
Nederland

Tel: 088 288 2888
Fax: 088 288 9830
www.deloitte.nl

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u ons accountantsverslag over het boekjaar 2014. Daarin zijn onze belangrijkste controlebevindingen samengevat. Voorts treft u een analyse aan van de ontwikkelingen in uw vermogen en resultaat.

De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de Gemeente Ridderkerk. In overeenstemming met uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2014 gecontroleerd. Bij deze jaarrekening hebben wij op 15 juni 2015 een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Dit accountantsverslag bespreken wij graag met u en beantwoorden dan graag uw eventuele vragen.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor de gemeenteraad en het college. Het is zonder voorafgaande toestemming niet toegestaan om dit accountantsverslag te publiceren. Dit geldt ook voor de publicatie op uw website.

Hoogachtend,

Deloitte Accountants B.V.

drs. R.M.J. van Vugt RA

cc: College van burgemeester en wethouders

Inhoudsopgave

Accountantsverslag 2014
Gemeente Ridderkerk

Hoofdpunten van de controle	5
Grondexploitatie	10
Rechtmatigheid	14
Interne beheersing	16
Overige bevindingen controle jaarrekening	19
Single Information Single Audit	21
Actuele ontwikkelingen	23
Bijlage	25
Bijlage: Disclaimer en beperking in gebruik	26

Hoofdpunten van de controle

Status van de controle

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2014 van Gemeente Ridderkerk uitgevoerd. Bij aanvang van de jaarrekeningcontrole was een concept jaarrekening 2014 (gedateerd 25 maart 2015) beschikbaar. De oplevering was niet optimaal voor een efficiënte controle. Tijdens onze controle zijn aanpassingen aangebracht in de jaarrekening en in de SiSa bijlage. Met de ontvangst van de definitieve SiSa bijlage op 26 mei 2015 hebben wij onze controle kunnen afronden.

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging van 11 november 2014 heeft u ons opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2014. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in de opdrachtbevestiging en het audit plan voor 2014.

Tijdens de uitvoering van de oorspronkelijke controleplanning hebben zich geen wijzigingen van materieel belang in de reikwijdte voorgedaan. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2014 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

Overall beeld naar aanleiding van de controle

Bij aanvang van de jaarrekeningcontrole was een beperkt deel van de benodigde onderliggende stukken aangeleverd. Van de stukken welke wij hebben ontvangen, hebben we geen zichtbare interne controles of aansluitingen vastgesteld. Tijdens onze controle hebben wij hierover veel vragen moeten stellen. De beantwoording van deze vragen is moeizaam verlopen. Het duurde lang voordat een antwoord werd verkregen en antwoorden waren veelal niet toereikend.

Door de veelheid en diversiteit aan vragen alsook correcties in de jaarstukken, heeft de afronding van het controleproces niet binnen de gewenste controleplanning plaatsgevonden. Dit geheel dient te worden gezien in het licht van de vorming van de BAR-organisatie die vanaf 1 januari 2014 in werking is getreden.

De BAR-organisatie heeft tijdens onze controle maatregelen genomen om het jaarrekeningproces beter te laten verlopen. Vanaf 28 april 2015 is de communicatie over de inhoud van de openstaande vragen en de kwaliteit van de aanlevering aanzienlijk verbeterd.

Wij adviseren het proces van de jaarrekening te versterken door meer en betere sturing op de inhoudelijke kwaliteit en het aanbrengen van meer diepgang in interne controles en analyses en de zichtbare vastlegging daarvan.

Overall beeld naar aanleiding van de controle

De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Aanscherpingen in het proces van de jaarrekening. Enkele voorbeelden hiervan zijn:
 - Naleving Besluit Begroting en Verantwoording (BBV): De verslaggevingseisen voor gemeenten zijn vastgelegd in het BBV. Daarnaast publiceert de commissie BBV met regelmaat notities over BBV-gerelateerde onderwerpen, zoals riolering en reiniging. Deze notities bevatten veelal ook aanbevelingen en stellige uitspraken, waaraan de verslaggeving van gemeente dient te voldoen. Wij constateren dat uw gemeente niet in alle gevallen het BBV en de notities van de commissie BBV heeft opgevolgd. Dit heeft naar aanleiding van onze controle geleid tot diverse correcties in onder andere de verwerking en presentatie van de bestemmingsreserve van riolering en reiniging.
 - SiSa-bijlage: met de SiSa bijlage legt u verantwoording af aan verschillende ministeries over de besteding van verkregen rijksmiddelen. Gedurende het boekjaar kunt u deze bestedingen monitoren en vaststellen of u aan de van toepassing zijnde voorwaarden voldoet. Deze tussentijdse toets ontbreekt en daarmee de mogelijkheid om tussentijds noodzakelijke aanpassingen te maken zodat u (alsnog) aan de geldende voorwaarden kunt voldoen. Voorgaande is van belang om eventuele consequenties, zoals een lagere vaststelling van een bijdrage van het Rijk, te voorkomen.
 - Intern controleplan: niet op alle onderdelen is het interne controleplan 2014 ingevuld. De interne controle is het sluitstuk van de borging dat processen en uitkomsten daarvan rechtmatig tot stand zijn gekomen in uw gemeente. Bij processen met belangrijke risico's voor wat betreft de rechtmatigheid zoals inkoop & aanbesteden en de grondexploitaties heeft de BAR-organisatie wel controlewerkzaamheden verricht, echter inhoudelijk zijn deze beperkt dan wel een eindoordeel in hoeverre rechtmatig gehandeld is binnen deze processen ontbreekt.
- Investeren in de kwaliteit van de jaarverslaggeving: De kwaliteit van de jaarverslaggeving kan toenemen door het opnemen van een scherpere toelichting en analyse van de aard en oorzaak van afwijkingen alsook waarom de afwijkingen niet eerder zijn begroot of gerapporteerd en op juiste wijze rubriceren (presenteren) van posten in de jaarrekening. Wij bevelen u aan om hieraan opvolging te geven in 2015.
- Investeren in de kwaliteit van de dossiervorming: Wat betreft de kwaliteit en toereikendheid van de onderliggende dossiervorming zijn verbeteringen noodzakelijk. Verbeterpunten zijn ondermeer het implementeren van wijzigingen in wet- en regelgeving en de kwaliteit van de onderbouwing van jaarrekeningposten en schattingsposten, zoals de bepaling van de hoogte van de voorzieningen en het inzichtelijk maken van het verloop van balansposten. Wij adviseren voorbereidende werkzaamheden in dit kader voorafgaand aan het opstellen van de jaarrekening uit te voeren.

Analyse vermogen en resultaat

Het BBV kent een duidelijk onderscheid tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. De gemeente mag geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen muteren.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten bedraagt € 3,0 miljoen voordelig. Per saldo is tussentijds reeds € 0,6 miljoen aan de reserves onttrokken, zodat het uiteindelijke gerealiseerde resultaat € 3,6 miljoen voordelig bedraagt. Dit bedrag is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hierna volgende overzicht hebben wij de mutaties in de reserves schematisch weergegeven:

Ontwikkeling eigen vermogen (x € 1 miljoen)	2013	2014
Stand van de reserves per 1 januari	66,6	64,1
Tussentijdse resultaat tijdens boekjaar	-/- 0,6	-/- 0,6
Gerealiseerde resultaat bij jaarrekening	-/- 1,9	3,6
Stand per 31 december	64,1	67,1
Omzetting reserve riolering naar voorziening		-/- 7,2
Stand per 31 december 2014		59,9

Vanwege een wijziging van het BBV en een hierop aansluitende notitie van de commissie BBV zijn de egalisatiereserves riool en afval per 31 december 2014 omgezet naar een voorziening. Het effect van deze omzetting op de reserves is € 7,2 miljoen (afname reserves). Deze omzetting is op basis van een uitspraak van de commissie BBV per 31 december 2014 buiten het resultaat om verwerkt en is toegelicht in de jaarrekening.

Ultimo 2014 bedraagt het saldo van de algemene reserve € 28,0 miljoen (2013: € 27,6 miljoen). De algemene reserve is de direct beschikbare weerstandscapaciteit van uw gemeente. In de paragraaf weerstandsvermogen risicobeheersing in het jaarverslag is vermeld dat een bedrag van € 7,6 miljoen benodigd is om de risico's af te dekken en dat het weerstandsvermogen op basis hiervan kan worden gekwalificeerd als uitstekend.

Geïdentificeerde fouten en tekortkomingen in de toelichtingen

De materialiteit bij de planning en uitvoering van onze controle was € 1.035.000, zoals uiteengezet in onze controleplanning. Deze materialiteit sluit aan op het door de gemeenteraad vastgestelde controleprotocol.

Goedkeuringstoleranties

Fouten	1% van het totaal van de lasten	€ 1.035.000
Onzekerheden	3% van het totaal van de lasten	€ 3.105.000

Rapporteringstoleranties

Fouten en onzekerheden	€ 25.000
-------------------------------	----------

Er resteren geen ongecorrigeerde fouten in de jaarrekening.

Onafhankelijkheid

- Wij zijn onafhankelijk van de gemeente en voor zover wij weten heeft zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid.
- Ons zijn geen relaties bekend tussen Deloitte Accountants B.V. en haar dochterondernemingen of de member firms van Deloitte Touche Tohmatsu Limited en hun respectieve dochterondernemingen en de gemeente, die naar ons professionele oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid.

Grondexploitatie

Accountantsverslag 2014
Gemeente Ridderkerk

Grondexploitaties

Waardering en resultaten grondexploitaties

Waardering grondexploitaties

Uw gemeente heeft intern berekend op basis van diverse prospectieve informatie, of en in welke mate de investeringen in de gronden en grondexploitaties kunnen worden terugverdiend. Op basis van deze begin 2015 gemaakte berekeningen heeft de gemeente de waardering in de jaarrekening bepaald. In de jaarrekening uit dat zich in de hoogte van de voorziening voor verliezen in de grondexploitaties.

In het najaar 2014 is voor de eerste keer een Meerjarenprognose Grondexploitaties Ridderkerk (MPG) opgesteld. Met dit MPG 2014 is een goede stap gezet naar het verhogen van het inzicht in de gerealiseerde en verwachte ontwikkelingen in de grondexploitaties en de ontwikkeling van de risico's die de gemeente loopt. In februari 2015 is een geactualiseerd MPG 2015 opgesteld. Wij hebben in het kader van onze controle van de jaarrekening kennis genomen van dit MPG. Met behulp van dit MPG hebben wij een goed inzicht verkregen in de aspecten die van belang zijn voor onze beoordeling van de waardering van de grondexploitatie. Het MPG geeft inzicht in actuele ontwikkelingen, zoals verkoop en uitvoering, uitgangspunten en uitkomsten van de prognoses en de risico's. Wij zijn positief over deze verbetering van de interne beheersing en informatievoorziening.

In vergelijking met voorgaande jaar zijn de voorzienbare verliezen afgenomen, hierdoor daalt de voorziening licht ten opzichte van 2013. Hieronder geven wij de ontwikkeling weer van de meest relevante posten betreffende de grondexploitatie.

Tabel 1

Post in de jaarrekening (x € 1.000)	2014	2013
Voorraad gronden	24.595	30.205
- niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)	0	0
- onderhanden werk (in exploitatie genomen)	28.785	34.576
Voorzieningen verliezen grondexploitaties	4.190	4.372

De post voorraad gronden bestaande uit onderhanden werk (in exploitatie opgenomen), is in de jaarrekening 2014 gewaardeerd op € 24,6 miljoen (2013: € 30,2 miljoen), dat is 17,3% (2013: 20,6%) van het balanstotaal van uw gemeente.

Grondexploitaties

De boekwaarde van de grondexploitatie is gedaald met € 5,6 miljoen in 2014. Naast enkele investeringen met een totale omvang van € 4 miljoen, waardoor de boekwaarde toeneemt, is voor een bedrag van ruim € 9 miljoen aan verkopen gerealiseerd.

De omvangrijke grondexploitaties in het boekjaar 2014 betreffen:

- Centrumplan;
- Cornelisland;
- Het Zand.

Centrumplan

De grondexploitatie Centrumplan heeft per einde boekjaar een boekwaarde ter hoogte van € 2,9 miljoen (2013: € 3,9 miljoen). In 2014 is fase 1 gestart, wat heeft geleid tot verkopen van gronden waarbij er een verkoopopbrengst ter hoogte van € 1,5 miljoen is gerealiseerd.

De uitgifte van gronden (fase 2) zal in de loop van 2015 gaan plaatsvinden. Wel blijft enige risico bestaan op het moment dat de ontwikkelaar de gronden niet afneemt.

Cornelisland

De bedrijventerrein Cornelisland heeft per einde boekjaar een boekwaarde ter hoogte van € 16,7 miljoen (2013: € 17,9 miljoen). De ontwikkeling van het bedrijventerrein Cornelisland heeft ultimo boekjaar 2014 tot verkopen geleid, wat heeft geresulteerd tot een verkoopopbrengst ter hoogte van € 3,0 miljoen.

Op basis van de gang van zaken verwacht uw gemeente, dat deze grondexploitatie te zijner tijd met een positief resultaat kan worden afgesloten.

In de jaarrekeningen van de gemeente Ridderkerk zijn geen verliesvoorzieningen voor bedrijventerrein Cornelisland gevormd. Wij zijn van mening dat dit een acceptabel standpunt is, maar dat het risicoprofiel, gezien de omvang van de nog te realiseren verkopen, hoog is. Wij adviseren de ontwikkelingen in 2015 te volgen en aan de hand van de ontwikkelingen te bezien of het uitgangspunt van een kostendekkende grondexploitatie kan worden gehandhaafd.

Het Zand

Grondexploitatie Driehoek Het Zand heeft per einde boekjaar een boekwaarde ter hoogte van € 7,7 miljoen (2013: € 10,9 miljoen). De ontwikkeling van het project Driehoek Het Zand heeft ultimo boekjaar 2014 tot verkopen geleid, wat heeft geresulteerd tot een verkoopopbrengst ter hoogte van € 4 miljoen.

Grondexploitatie

In de jaarrekeningen van de gemeente Ridderkerk is er in het boekjaar 2013 een verliesvoorziening voor Het Zand gevormd ter hoogte van € 250.000. Voor het boekjaar 2014 heeft de gemeente besloten deze verliesvoorziening te handhaven. Gezien de risico's die de gemeente nog loopt, zijn wij van mening dat dit een acceptabel standpunt is.

GR Nieuw Reijerwaard

In het MPG wordt niet ingegaan op de risico's die de gemeente loopt met de ontwikkeling van Nieuw Reijerwaard. Ridderkerk deelt de risico's in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) Nieuw Reijerwaard met de gemeenten Barendrecht en Rotterdam. In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de gemeente Ridderkerk zijn de risico's die samenhangen met Nieuw Reijerwaard opgenomen in de top 10 belangrijkste financiële risico's voor de gemeente.

De GR stelt een eigen jaarrekening op. De jaarrekening 2014 is voorzien van een goedkeurende controleverklaring. In het kader van onze controle van de jaarrekening 2014 van de gemeente Ridderkerk hebben wij kennis genomen van de uitkomsten van de accountantscontrole bij de GR.

De ontwikkeling van het bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard heeft ultimo 2014 nog niet tot verkopen geleid. Dit maakt de GR gevoelig voor de huidige en toekomstige marktontwikkelingen. Het te verkopen oppervlak bedraagt bijna 100 hectare. Over de hiervoor geraamde verkoopopbrengsten loopt de GR risico. Met de te realiseren opbrengsten moeten de reeds gedane en nog te verrichten uitgaven immers worden terug verdiend. Bij tegenvallende opbrengsten kan bespaard worden op de uitgaven, maar de besparingsmogelijkheden zijn begrensd omdat een deel van de uitgaven al is gedaan. Dit blijkt uit de post onderhanden werk in de jaarrekening van de GR welke eind 2014 € 86,5 miljoen bedraagt. Hierin zijn onder meer de gerealiseerde kosten van grondverwervingen opgenomen.

In de jaarrekeningen van de GR en van de gemeente Ridderkerk zijn geen verliesvoorzieningen voor Nieuw Reijerwaard gevormd. Wij zijn van mening dat dit een acceptabel standpunt is, maar dat het risicoprofiel hoog is. Wij adviseren de ontwikkelingen in 2015 te volgen en aan de hand van de ontwikkelingen te bezien of het uitgangspunt van een kostendekkende grondexploitatie kan worden gehandhaafd.

Rechtmatigheid

Accountantsverslag 2014
Gemeente Ridderkerk

Rechtmatigheid

Begrotings- rechtmatigheid

De toe te passen normen voor het begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikel 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de gemeenteraad zelf nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het systeem van budgetbeheer en -bewaking moet waarborgen dat de baten en lasten binnen de begroting blijven en dat belangrijke wijzigingen of dreigende overschrijdingen tijdig worden gemeld aan de gemeenteraad, zodat de gemeenteraad hierover tijdig (binnen het begrotingsjaar) een besluit kan nemen. Een systeem met onvoldoende waarborgen voor tijdige melding aan de gemeenteraad van budgetoverschrijdingen heeft het risico in zich dat inbreuk wordt gemaakt op het budgetrecht van de gemeenteraad.

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota 2014 van de Commissie BBV (voorheen het Platform Rechtmatigheid Provincies en Gemeenten). Een overschrijding van de begroting is altijd onrechtmatig, maar hoeft niet in alle gevallen te worden meegewogen in het accountantsoordeel. Essentieel is dat de raad nadere regels kan stellen wanneer kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten (1), kostenoverschrijdingen passend binnen het beleid (2) en kostenoverschrijdingen bij opneemregelingen (3) moeten meewegen bij het oordeel van de accountant.

Voorts moet de accountant in het verslag van bevindingen deze kostenoverschrijdingen - waarvan het college in de jaarrekening moet melden dat ze door de gemeenteraad nog moeten worden geautoriseerd - aan de orde stellen. Hieronder gaan wij in op dit onderwerp.

Analyse afwijkingen

In het kader van begrotingsrechtmatigheid zijn kostenoverschrijdingen op programma's relevant. In onderdeel 3.3.1. van de jaarrekening 2014 is de begrotingsoverschrijding in programma 2 "Burger als Kiezer" van € 62.300 en de begrotingsoverschrijding in programma 5 "Burger als onderdaan en belastingbetaler" € 153.500 toegelicht.

Geconcludeerd wordt dat er geen begrotingsoverschrijdingen zijn die meetellen voor het oordeel van de accountant.

Interne beheersing

Interne beheersing

Interne beheersing en interne controle

In onze management letter aan de BAR-organisatie welke gedateerd is op 11 februari 2015 hebben wij de bevindingen over de interne beheersing uiteengezet. Ons algemene beeld over de interne beheersing is dat kwaliteit en diepgang van interne controles en analyses moet worden aangescherpt, zichtbaar worden vastgelegd en voorafgaand aan de controle worden aangeleverd. Wij zien dat de gemeente op meerdere onderwerpen geen inzichtelijke analyses en controles uitvoert. Derhalve bevelen wij aan om verbeteringen aan te brengen in de interne beheersing en de kwaliteit van de informatievoorziening, waarbij er ook actief wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen.

Vanuit financieel perspectief adviseren wij prioriteit te geven aan de aandachtspunten en aanbevelingen op het gebied van beheer en onderhoud, de drie decentralisaties, de grondexploitaties en de interne controles op inkoop en (Europese) aanbestedingen. Wij adviseren de interne controles over (het 2e halfjaar) 2015 eerder uit te voeren en zoveel mogelijk af te ronden in het jaar 2015 om tijdiger bijsturing mogelijk te maken.

IT Audit

In het kader van de jaarrekeningcontrole heeft Deloitte Risk Services (RS) een IT Audit uitgevoerd naar de IT beheersmaatregelen in en rondom de digitale factuurverwerking, de financiële administratie en de uitkeringenadministratie.

Op basis van een inventariserend gesprek met de BAR-organisatie heeft RS vastgesteld, dat de processen met betrekking tot logische toegangsbeveiliging en wijzigingenbeheer nog niet zijn geformaliseerd en voldoende zijn geïmplementeerd. Dit hangt samen met de start van de BAR-organisatie per 1 januari 2014. Er zijn afspraken gemaakt om voor 2015 een brede IT-audit uit te voeren. Voor de controle over 2014 hebben wij niet kunnen steunen op geautomatiseerde controles.

Fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben een fraudediscussie gevoerd met het controleteam en met het management van de gemeente Ridderkerk, waarbij wij de nadruk hebben gelegd op de vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken. Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Tevens hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij alert zijn ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2014 zijn geen vermoedens ontstaan en hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van fraude.

Overige bevindingen controle jaarrekening

Overige bevindingen controle jaarrekening

Zichtbare accordering schattingsposten door directie en/of college vastleggen

Schattingsposten, zoals bijvoorbeeld de hoogte van de voorziening grafonderhoud en de voorziening wethouderspensioen, worden binnen uw gemeente vooraf niet expliciet en zichtbaar goed gekeurd door de directie dan wel het college. Aangezien hierin aannames zitten met schattingsonzekerheden, die directe gevolgen kunnen hebben op het jaarresultaat, adviseren wij u uitgangspunten in schattingsposten vooraf zichtbaar te laten accorderen.

Toelichtingen in de jaarrekeningen dient u kwalitatief te verbeteren en analyses op waarderingsaspecten dient te worden aangescherpt

De toelichting in de jaarrekening 2014, die u met name op de balans geeft, hebben een sterk cijfermatig karakter. De inhoudelijke toelichting op deze posten is daarmee beperkt. Uw jaarrekening wordt beter leesbaar en krijgt toegevoegde waarde als de toelichting het 'verhaal achter de cijfers' weergeeft. Wij adviseren u toelichtingen in de jaarrekening meer inhoudelijke waarde mee te geven.

Opvolging van wetwijzigingen en toepassen in het jaarverslag

Tijdens de controle hebben we verschillen geconstateerd. Daarnaast voldeed de jaarrekening niet volledig aan de BBV vereisten. De bestemmingsreserve riolering en afvalstoffen waren niet overgeheveld naar de voorzieningen terwijl dit als gevolg van een wijziging van het BBV in 2013 en een uitspraak van de commissie BBV in 2014 wel had gemoeten. Alle door ons geconstateerde fouten zijn gecorrigeerd. Enkele rubriceringsfouten zijn niet gecorrigeerd, maar op toereikende wijze nader toelicht in de jaarrekening.

Single Information Single Audit

Accountantsverslag 2014
Gemeente Ridderkerk

Single Information Single Audit

Single information Single audit

Fouten en onzekerheden SiSa-bijlage

Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2014 in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit met een tabel, die wij ook moeten opnemen als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke, financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd:

Nr.	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2015	nvt	€ 0	nvt
G1	Wet sociale werkvoorziening gemeentedeel 2014	nvt	€ 0	nvt
G1A	Wet sociale werkvoorziening totaal 2013	nvt	€ 0	nvt
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB 2014	nvt	€ 0	nvt
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2014	nvt	€ 0	nvt
G5	Wet participatiebudget 2014	nvt	€ 0	nvt
	Totaal	nvt	€ 0	nvt

Actuele ontwikkelingen

Actuele ontwikkelingen

Decentralisaties

Met ingang van 1 januari 2015 is uw gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) en een deel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ).

Bij de voorbereiding in 2015 moeten er stappen worden gezet om tot een adequate opzet van de interne beheersing van de uitgaven te komen. De gemeente moet vaststellen of de kosten rechtmatig (bijvoorbeeld gebaseerd op een toekenningsbeschikking) zijn en of de prestatie geleverd is. Omdat de prestaties veelal niet aan de gemeenten geleverd worden, maar aan derden (burgers), vraagt het proces om vast te stellen dat de prestatie geleverd is om andere controlemaatregelen dan bij de reguliere factuur-stroom in de gemeente. Het Ministerie van BZK vraagt gemeenten aan haar accountant opdracht te geven voor het uitvoeren van een onderzoek naar de opzet van de administratie van de nieuwe taken. Dit onderzoek is in februari 2015 uitgevoerd en heeft niet geleid tot specifieke opmerkingen. Op het gebied van de interne beheersing zijn en worden stappen gezet om de basisprocessen in te richten. Nog veel werk moet worden verzet in de komende maanden. De gemeente is hierbij deels afhankelijk van andere organisaties waaronder zorgaanbieders.

Vennootschapsbelasting

Vanaf 1 januari 2016 worden publiekrechtelijke rechtspersonen vennootschapsbelastingplichtig indien en voor zover zij een onderneming drijven. Om te beoordelen en/of waar deze wetgeving invloed heeft op de gemeente Ridderkerk is het van belang om de impact daarvan te onderzoeken door middel van een impactanalyse. Op deze wijze wordt inzicht verkregen waar belastingheffing opkomt.

Daaropvolgend moet in 2015 een plan worden opgezet om de organisatie van uw gemeente daarop af te stemmen.

Wij verwachten dat bij de gemeente Ridderkerk deze wetgeving grote gevolgen kan hebben voor onder meer (niet limitatief) het grondbedrijf en samenwerkingsverbanden. De hiervoor genoemde impactanalyse moet duidelijk maken welke mogelijk andere activiteiten nog meer onder de belastingheffing kunnen vallen.

De gemeente heeft in 2015 stappen gezet om de mogelijke gevolgen van de vennootschapsbelastingplicht in beeld te brengen en zo mogelijk financieel te vertalen. Omdat nog veel onderdelen van de wet- en regelgeving door de Rijksoverheid uitgewerkt en verduidelijkt moeten worden, is elke indicatie van financiële effecten omgeven met grote onzekerheden.

De invoering van de vennootschapsbelastingplicht voor uw gemeente brengt administratieve verplichtingen met zich mee die niet mogen worden onderschat. Het proces van invoering is gestart, wij adviseren de voortgang te monitoren.

Bijlage

Bijlage: Disclaimer en beperking in gebruik

Dit verslag is alleen bestemd voor de leden van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Ridderkerk en mag niet in zijn geheel of gedeeltelijk aan derden worden verstrekt of aangehaald zonder onze schriftelijke toestemming vooraf. Er wordt geen verantwoordelijkheid aan een derde partij geaccepteerd, omdat dit verslag daar niet voor opgesteld en bedoeld is. Dientengevolge nemen wij geen enkele verplichting of plicht van zorg aan ieder ander persoon aan wie dit verslag getoond of in zijn handen komt op ons.

De in dit verslag aan de orde gestelde onderwerpen zijn door ons geconstateerd gedurende onze controleopdracht waarvan wij van mening zijn dat zij uw aandacht behoeven. Het is geen allesomvattend verslag van alle geconstateerde zaken en in het bijzonder kunnen wij niet verantwoordelijk worden gesteld voor het rapporteren van alle bedrijfsrisico's of tekortkomingen in het systeem van interne beheersing. Elke conclusie, opinie of opmerking in dit verslag is verstrekt in de context van onze controleverklaring over de jaarrekening als geheel, welke zal worden verstrekt in onze controleverklaring.

Evenzo geldt dat de opmerkingen, bevindingen en aanbevelingen met betrekking tot het systeem van interne beheersing niet gelezen dienen te worden als een afzonderlijke opinie van het systeem van interne beheersing en haar werking.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"). DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as "Deloitte Global") does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 200,000 professionals are committed to becoming the most trusted and innovative firm.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.

© 2015 Deloitte The Netherlands